

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többesziros hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem költetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken

Egyes szám ára 10 kr.

Beiratkozások.

(Sz. Sz.) Hazánkban a középiskolai tanulók száma évről-évre oly rohamosan gyarapszik, hogy teljesen meg lehetünk elégedve az eddig elért eredményekkel. Minden valamire való szülő, kinek csak egy kissé is képességében áll fiainak taníttatása, nem fogja elmulasztani, hogy tanult embereket neveljen belőlük. Bácskában a gazdagabb parasztok között is igen sokra találunk, kik azzal dicsekszenek, hogy fiaik ebben vagy abban a gimnáziumban tanulják a latint, és a német ajku paraszt pedig mosolyogva teszi hozzá, hogy tud ám az ő Hans fia már magyarul úgy mint egy prókátor.

Nagy érdemük van ezen a téren a községi papoknak, kik minden rábeszélő képességüket felhasználják, hogy a tehetősebb parasztgazdák taníttassák fiaikat. Ezek nemcsak a magyarországi köznevelődést segítik elő, hanem a magyar nyelvnek is buzgó előharcosai; mert valljuk meg az igazat, itt Bácskában nagy szükség van rá, hogy a magyar nyelv minél nagyobb teret hódítson. Örvedetes tapasztalatokra jutunk, ha végig járjuk a németajku falvakat, mert észrevehetőleg terjed a magyar nyelv minden irányban. Majdnem mindenütt beszél már magyarul a falu fiatalabb népe és az öregebbek örvendezve lárdják ezt. A mi buzgó papjaink és tanítóink érdemlik a dicséretet ezért, mert még csak nem régen is akadt számos község, hol a népnek nem volt éppen kedvére a magyar nyelv mint iskolai tantárgy.

Augusztus vége felé járunk. Itt van a beiratási idő. Mindenki siet eme kötelességének eleget tenni; a szegényebb sorsu szülők sóhajtozva beszélnek a sok kiadásról, melylyel ez a processus jár, de azért mégis előteremti bárholon is az összeget, hogy fiának ellátásra és tandijra jusson. A fiuk pedig — megunva a szűnő egyhanguságát — ismét vágnak a városi élet zajába, az iskola falainak izgató körébe.

Sokan, nagyon sokan vannak a szülők között olyanok, kik nem tudnak határozni, vajjon gimnáziumba, polgáriba, vagy kereskedelmibe adják-e gyermekeiket. Ez egy kissé nehéz kérdés az igaz, de mindig figyelemmel kell lenni a fiugyermek hajlamaira. Ha látszik rajta és cselekedetein, hogy inkább hűz a tanuláshoz, a könyvekhez, szóval

inkább a tudomány köti le figyelmét, mint a pénzszerezési hajlam, hát csak gimnáziumba kell adni mert csakis ez az intézet képesíti őt hajlamának kielégítésére. Ezt kell jól megfigyelni a gyermekben, mert ha ezt szem elől tévesztjük és kereskedelmi tanulmányokra adjuk, ahelyett hogy gimnáziumba járjon, ki tudja, tán egész életében egy pályatévesztett ember marad, ki a szülőit okozza a miatt, hogy ő oly szerencsétlen. Viszont óvatosságnak kell lennünk azokkal a fiukkal, kik inkább éreznek hajlamot a csere-beréhez, kik inkább játszanak, mint tanulnak. Ezek jobb kereskedelmi emberek lesznek mint tudósok és ha nem arra a pályára jutnak, melyhez hajlamuk van, megeshetik, hogy nem képesek lépést tartani azokkal, kik hivatva vannak ezen tanulmányok végzésére, melyek neki csak nyűgként szerepelnek. Azt nem vitathatja el senki, hogy minden gyermekben van egy határozott hajlam valamely irányban. Ez már a természet adománya és ezt kell kiaknázni.

Nem szabad az apa vagy anya hajlamaira téríteni a fiut, mert ez úgy is csak formalitás marad. Azért mert a mama szebbnek tartja az ügyvédi hivatást, mint az állatorvost, noha a fiúnak ez utóbbira van kedve lépni, azért még mindig nincs megokolva az, hogy a fiu miért legyen ügyvéd, ha ő állatorvos akar lenni. Jól meg kell gondolni a dolgot s ha már határozatot akarunk hozni, akkor is a gyermek hajlamait legyeneznek az irányadó elemek. A szülők könnyelműsége e téren már számos gyermeket tettek szerencsétlenné az életben. Mert mire rájönnek balga tévedésükre, már az idő eljárt és nem lehet újra kezdeni. Most van az ideje a meggondolásnak és jól meg kell gondolni, mert nem csekélység a dolog.

Igen sok hátránnyal jár az a gyermekre nézve, hogy nem lehet a szüleinél. Főképpen a szegényebb sorsuak iparkodnak minél olcsóbb szállást és ellátást szerezni nekik, aminek persze az a következménye, hogy: „olcsó husnak híg a leve”. De ez még nem volna nagy baj, mert az étel utóvégre is nem minden, amire az embernek szüksége van. Egy másik, egy sokkal nagyobb veszély fenyegeti ezeket a diákokat. Lakásaik holmi elrejtett zugokban vannak, melyeknek a tulajdonosuk a szellőzésről és az egészségre

fenntartásához szükséges dolgokról mit sem tud s így rohamos megbetegedések fordulnak elő, melyek mind az olcsóságnak a következményei. Az ételek is olcsók, következképp rosszak. De hátra van még valami. A társaság, melybe ezek a szegény gyerekek keverednek. Ez aztán végkép bead nekik. Gyakran láttam már 5—6-os osztályu diákokat, kik a kártyajáték minden változatosságát ismerték, a legkomplikáltabb játékokat játszották. Hol tanulták ezek mindezt? Tán otthon, az apjuktól? Vagy az iskolában? Nem. Hanem ott lenn abban a zugban, ahol laknak! A tanulást persze el kell hanyagolniok ily környezetben, az év végén megbuknak és itt van a magyarázata annak, hogy „olcsó husnak híg a leve”. Iskolába aztán nem járnak többé, hanem valamely tisztességes mesterembernek a kenyerét fogyasztják. Tehát mindaz, amit ráköltöttek, kidobott pénz volt, minden nap, melyet ilykép eltöltött, elpocsékolott idő volt.

Elemi iskolák dolgában nagyon rosszul állunk még Magyarországon. Napról-napra hallani panaszokat az ország valamely részéből az elemi iskolák csekély száma miatt. Bácskában is sok helyen kevés az elemi iskola. Ez meg igen nagy baj. Sok ezer gyermektől meg van vonva a tanulás, amire éppen oly szüksége van, mint a betevő falatra. De van reményünk, még pedig alapos reményünk, hogy ez a csorba helyre lesz ütve nemsokára, mert közoktatásunk élén oly férfit áll, kitől bátran elvárhatjuk ezt.

Tanítói jubileum.

A vármegyei tanítószág egyik szerény, fáradhatatlan munkás, kötelességeit becsülettel felismerő és hiven betöltő tagját ünneplik folyó hó 27-én hálás tanítványai.

A nehéz hivatásában eltöltött félszázadról emlékeznek meg és e napot ünneppé szentelik. Nincs és nem is lesz egy is a nagy seregéből, aki a hála és szeretet nyilvánítása alul kivonná magát, aki az elismerés és ünnepejének mély jelentőségét és igaz erkölcsi becsét át ne érezze.

De átérzik, méltatni tudják és résztvesznek abban azok is, kiket nem ő tanított, nem ő vezérelt, mert erényei, érdemei édes mindnyájunké,

A „BÁCSKA” tárcája.

MAGYAR VÉR.

Irtá: Herold Gyula Béla.

„Régi dal, régi dal, régi dicsőségről . . .” Egy kicsi kis történet abból a romba dőlt hatalmas világból, abból a felisteni korszakból, melyet magyar szabadságharcnak nevez a világtörténelem. Annak az összetört nagy világnak egy parányi epizódja, olyan, aminőt akkor százával, ezrivel teremtett magyar fiúk szabadságért lángoló lelke, magyar nők isteni szerelme. Abból a félszázad előtti meszerű korból, mikor még több ragyogó csillaga volt a magas égnek, mikor még vadvirágosabb volt a magyar róna, tisztább a patak, édesebb a madárdal; mikor a magyar nemzet keserű haragjában még egyszer összeszedve ósmondabeli erejét, millió darabra zúzta háromszázados láncait, a zsarnok arcába vágva a rozsdás szilánkokat; abból a világdicsőséges, véres napokból, amelyeken a világ népeinek milliói az istentlenség glóriájával vonták be a magyar homlokát; ama glóriával, amelynek vérről és könnyel annyiszor megszentelt legkisebb foszlánya is százszorosa fenségesebb, mint a mai kor minden káprázatos és léha alkotása.

Egész Európa lázban volt. A szabadság, testvériség és egyenlőség magasztos eszméi felrázták százados kábultságából a világ népeit s az eddig leláncolt lomha tömegek százmillió-karu nemzetőrissé váltak ki magukat.

Egy egetverő, véghetetlen jankiáltás sirt, zokogott keresztül a magyar hazán Kárpátoktól Adriáig s mire visszatért, már nem volt a kétségbeesett fájdalom kiáltása, hanem harci riadó. Harci riadó, amelynek szent haragja, szent lelkesedése belenyilal, belevillámlik minden magyar szívébe; harci riadó, amelynek hívó szavára megy az édes apa, megy a testvér, a fiu, a nő, a gyermek, az öreg; megy minden, ami magyar csak van a földön. Ez a zúgó riadó, ez a megszentelt láz végig hőmpölygött a hazán, megtalálva a legelrejtettebb zugokat is, le a sírok sötét mélyéig. És a magyar ment;

koldus és mágnás, ur és szolga, nemes meg paraszt egy sorban állottak, egy szalmán aludtak, együtt osztottak viharban, vészben, tűzben, szemétágyon és — dicsőségben.

Ez a riadó aztán megtalálta Szóke Andort is. Pedig ő ott lakott a Vértések belsejében, benn a sötét erdő mélyén, hol nem igen járt ember. Andor végtelentl szegény fiu volt; a maga emberségéből szerzte meg oklevelét, mely képesíté őt arra, hogy olyan hatalmas erőt kezeljen, mint az, melyben lakott. Régi vágya, régi álma teljesült, mikor az uradalom erdejét rábízták. S mikor aztán azt is megsugta a szive, hogy az öreg Hollós Imre intező uram egyedüli öröme és büszkesége, a szép kis Annuska, jó fiúnak tartja, nem adta volna oda boldogságát egy kis menyországerért sem. Mikor ugy alkonyat felé el-eljárattak Annussal a szelid özikék és vidám szarvas-fiuk bohó játékaát nézni; mikor az a csintalan leányka vadvirágból font szalagokkal összekötözte kezeit, teleaggatta koszorúkkal, csokrokkal, miket azalatt készített, míg ő az erdőt keletre bujtta, olyannyira, hogy az izmos fiu alig tudott megmozdulni — ilyenkor azt hitte, hogy szive megszakad a boldogságtól.

Es ime, ezt a boldog embert egyszerre csak meglepte az a hatalmas betegség, a minek neve nincs. Ugy történt, hogy mikor már javába forni kezdett oda kűn a világ, Hollós uramnak valami elintézni valója akadt egy fővárosi ügyvéddel s ő a saját öreg csontjait ki-melendő, Andort küldte fel Pestre, bár Annus boszankodott kissé e választáson. Ott aztán első dolga volt, hogy beszívja annak az édes lánknak a csiráját. Hiszen éppen aznap lépett a főváros utcáira, mikor a saját felszabadító nép zugva, tombolva, örömittasan hőmpölygött a tereken. Jól esett lelkének ez az égő mámor; ment ő is lelkesülni a többsel. Aztán, mikor a muzeum lépcsőin meglátta, meghallotta a legnagyobb magyar költőt a szabadság isteni látától lelkesítő sápadtan menydörögni, villámlani, minden csepp vére agyára töltül, édes reaktes futotta végig tagjait . . . kitört rajta a láz, a — hazaszeretet láza . . .

Alkonyodott. A nap vörpiros búcsúugyarái még ott enyelegtek a fák apró galyai között, mikor az erdősz-lakból Hollós uram háza felé vezető gyalogösvényen

feltűnt Andor karsu alakja. Andor gyönyörűt terméti fiu volt. Napbarnított, most lázasan pirult arcához jól illett a pörge barna kis bajusz. Mikor a nagy hárszhoz ért, a hol olyan sokat játszott azzal az édes barna gyermekkel, hirtelen megredült a közeli bokor. Mintha valaki lett volna mögötte. A szomszéd kanyarultnál megpillantá Annust, a mint a kedves hárs felé tartott.

— Annus!

— Andor!

Egyik sem tudott többet mondani. Összefutottak, mint két csillag. Annus nagyon közel simult az ifjuhoz. Sokáig álltak így, egymáshoz szorítva arcukat, hallgatva szívük rythmikus dobogását. Végre a lányka pirulva bontakozott ki az ifju ölelé karjaiból s zavartan mondá: — Andor! ha valaki meglátta volna?

Az ifju nem szólt semmit; de sötét, nagy szemei olyan engesztelőleg, olyan mentegetőzve néztek rá, mintha csak mondták volna: Bocsáss meg, hogy szeretni merlek. De nem tehetek róla! . . .

Aztán megfogta Annus puha kacsóit s lassan indult vele a hárs alá. Ott aztán elkezdett neki beszélni a hazáról, melyet nagy veszély fenyeget; a hazaszeretetről, a magyar ifju, a magyar nő kötelességéről; beszélt lázasan, mind erőteljesebben; arca kipirult, szemei tűzben égtek, keze, melyet a leány mind erősebben szorított, remegett a belső felindulástól.

Annus először csodálkozott; így még nem hallá Andort beszélni. De lassan, lassan ő reá is átszállt a hév, melylyel az ifju beszélt s az ő szája is mozgott, mintha beszélne.

— Annus! ön tudja . . . te tudod, hogy az életemenél is jobban szeretlek, de el kell mennem — végzé beszédét már remegő hangon az ifju — el kell mennem, hova mind elmentek — a becstlet mezejére . . . Bocsáss meg, hogy elhagylak . . . de meghalnék itten . . .

Elhallgatott; csak egy nehéz sóhaj zokogott fel széles melléből, jelezve a hatalmas csatát, melyet ott benn ví a szerelem és hazaszeretet. Annus halvány arcán két könnyesepp gördült végig, aztán ő is sóhajtott egy nagyot. Addig-addig szomorkodtak, míg Isten tudja hogy, csak összetapadt az ajkuk valahogy. Ugy remegett a leány, mikor olyan közel ért keble az ifju melléhez . . . tudja Isten, az Andor láza felszökött az Annus arcára.

ő jelességében és példás élete által az egész köz-élet büszkesége.

Rokonszenvesebb, méltóbb, igazabb jubileumot alig ünnepehetnek, mint *Turnovszky Sándor* filipovai kántor-tanító tanítói jubileumát.

Nem a hiúság, nem tekintélyeskedés, a szív meleg érzése, az erkölcsi élet tisztasága előtti hódolat és a valódi érdem elismerésének tudata vezérli eléje hálás tanítványainak nagy seregét, a társadalom és közélet szereplőit, Filipova minden polgárát, hogy külsőleg is kifejezést adjon annak az állandó, soha nem szűnő tiszteletnek, melyet a jubiláns személye iránt érez.

Erdemeit, kitünőt tulajdonait, munkás életének nemes vonásait bizonyára méltóan fogják az arra alkalomszerűségről fogva első sorban hivatottak kifejtetni, mi csak ez uttal regisztrálni akarjuk azt az örömdetes tényt, hogy *Turnovszky Sándor* jubileumát megünnepelik.

Felismerve, hogy az ország anyagi és erkölcsi fejlődésének, regenerációjának egyik főforrása a közoktatás és nevelés útján teljesíthető munkálkodás, természetesen, hogy az e körüli tevékeny, nagy buzgalmu férfiak hálával, elismeréssel találkoznak. Megilleti ez őket nemcsak a példaadás okából, hanem a magában véve anyagilag nem igen jutalmazott, általában terhes, számos csalódással, keserűséggel járó munka miatt is, mely leggyakrabban csakis saját lelkiismerete tudatában és férfias kötelességérzetének hű teljesítésében leli meg jutalmát, a közélet fejlesztésében, ápolásában, öncéljaik lemondásáért a kárpótlást.

Egy ily szerény, munkás, nagy feladatokat intéző hasznos és tevékeny életnek példaképet látjuk a jubiláló egyéniségében.

Az a mód, az az odaadás, az a nemes szerénység és az a fenkölt szeretet, melylyel *Turnovszky Sándor* teljesítette hivatászerű feladatát és az a tudományosság és önművelődés, melylyel e feladatot hasznosította és értékessé tette, osztatlan tiszteletre kötelez mindenkít, mert az ő személyében hivatásának teljesítésében az igazi hazafiság és polgári erény fénylik.

Jubileumának hálás tanítványai körül fogják rajongni, nemcsak mint a vallás-erkölcsös nevelés apostolát, nemcsak mint jó, nemes és igaz férfit, hanem mint olyant, aki kötelességét mindig hiven teljesítette, akinek minden órája szeretet, munkásság volt, aki az Úr szőlőjében gyümölcsöt oltott: isteni félelmet, tudományt, erkölcsöt.

Szívvvel, észszel, kézzel munkált és munkáját egy egész emberöltő áldja.

Ujdonságok.

Kinevezés. Báró Vojnits István főispán Szabó Mihály titeli gyakorló-ügyvédet vármegyei tiszteletbeli főügyésszé, dr. Ivánkóvits Pál n.-palánki és Kármán Sándor szabályai gyakorló ügyvédekét vármegyei tiszteletbeli allügyészekké nevezte ki.

Kinevezés. Báró Vojnits István főispán Teofánovits Voin rendszerinti díjnokat megyei központi irnokk, rendszerinti díjnokká pedig Hoffmann Károly kulai lakost nevezte ki.

A nagy hárs mögötti bokor mellett pedig ott állt már régen Hollós Imre uram. Véletlenül járt arra, mikor észrevette Andort. Hollós Imre végtelenül szerette a leányt s Andort is derék ifjúnak ismerte. Ő az ő öreg szemével már régebben észrevette, hogy nem pusztán barátság az, ami az ő lányát és a fiatal erlést összeröfűzi. Most alkalma nyílt megtudni miben áll a dolog; hát félre állt és hallgatott. Amint aztán ott állt, egyszerre csak könybe lábadt mind a két szemé. Nem törtülte le, bagyta, hogy legördüljenek deres bajuszára. Az az édes lár erőt vett rajta is, onnan a hárs alól az ő szívébe is belopódzott valami jóleső melegség...

Aztán került egyet. Fájt volna a szívének, ha meg kellett volna lepnie azt a két gyereket. Ugy jött meg elülről az ösvényen, hogy messziről meghallhassák. Hanem hiába volt minden, azok nem hallottak semmit s így Hollós Imre uram egyszer csak ott állt előttük. A szája meg vonaglott az előbbi meghatottságtól, hát nem volt nehéz újra kezdenie ott, hol az előbb elbagyta. Annus eltakarta biboros arcát kacsóival, a világot se mert volna az édes apja szemébe nézni... Andor felállt. Férfias arcán nyílt becsületesség tükröződött. Oda-jépett az öreg elé:

— Édes urambátyám — szólt tompult hangon — nem akarom megcsalni. Szeretem Annust jobban az élettemnél... én is birom a szívet... De mindenkifőlött szeretem hazámat. Magyar ember, ki véssz idején félre áll, nem gyáva, hanem hazaáruló. Kűnn zűg, forrong a világ, hát nekem is mennem kell... A bucsuzásnál talált urambátyám... Bocsásson meg, hogy szeretni mertem Annust... holnap már ugy is messze leszek és...

Többet nem tudott szólni. De nem is kellett. Hollós Imre uramnak most már ugy hullottak a könyei, hogy nem győzte törölgetni. Nem szólt semmit, csak lassan magához vonta előbb a leányt, aztán a fiút s mind a kettőnek megcsókolta a homlokát. Nem tudta volna megmondani, melyiké volt tüzesebb?...

Andor elment. Elment oda, hol csók helyett ágyudörgés, bombazapör, édes szavak helyett halálordítás fogadta. Elment azon az uton, melyet a kötelesség, a becsület, a dicsőség útjának tartott. Nem tudta, hol fog összerokkadni, a közepén-e vagy mindjárt a kezdetén, csak ment, mert menni kellett, mert magyar volt. Jöttek a viharosabb napok. Felbujtatott nemzeti

Császka érsek köszönete. Bókezdő és jószágos főpásztorunkhoz, 25 éves püspöki jubileuma alkalmával a bezdáni általános ipartestület nevében annak elnöke: Ruff Mátyas és jegyzője: Tűrr Jenő, üdvözlő feliratot intéztek, melyre most — mint ottani tudósítónk írja — ő-excellentiaja, a bezdáni plébánushoz intézett leiratában szívélyes hangon mondott köszönetet. A leirat így szól: „Főtisztelendő Meszner István apát, esperes-plébános urnak. Sziveskedjék főtisztelendő uraságod szép köszönetemet tudomására hozni a bezdáni általános ipartestületnek ama üdvözlő soraiért, melyekkel engem püspöki jubileumom alkalmából fölkeresni sziveskedett. Öszinte szívből kívánom, hogy az Isten részesítse az ipartestület tagjait szintén minden jóban. Egyébként fogadja... stb. Budapest, 1899. július hó 23-án György érsek.” Főpásztorunk e meleg köszönete az ipartestület kebelében leirhatlan örömet keltett.

Jogászcserdás. A fényes sikerének ígérkező holnapi „Egyetemi ifjuság mulatságá”-nak meg van a maga nevezetessége. Hegyi Jenő, kitünő cimbalomművészünk „Jogászcserdás” címen egy pompás cserdás tánczenét írt s azt a holnapi mulatság alkalmából a zombori jogás ifjuságnak ajánlotta. A cserdás szövegét lapunk főmunkatársa, Trischler Károly (Don Carlos) írta. Ezen cserdás holnap este a soppé cserdás alatt kerül bemutatásra, ezzel indul majd meg a szilaj jókedvű cserdás és tán folytatódik kivilágos kiraditig.

Rendkívüli közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó évi augusztus hó 29-én délelőtt 9 órakor a városháza nagyeremben rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az adai m. kir. földmivesiskolánál trespében lévő egy ösztöndíjas hely betöltése. 2. A zombori iparosok aru-csarnoka mint szövetkezet részére átengedendő bajait 11. ö. i. számú telek értékének megfelelő biztosítása. (1. szavazás) 3. Szemző István és Huck Vince kérvénye utcaterület megvétele iránt. (2. szavazás) 4. Kovacsits Radivoj kérvénye Mosztonga-terület megvétele iránt. (3. szavazás.)

Választás. Bács-Petrovosszellón Bagi István állatorvost egyhangulag községi állatorvossá megválasztották.

Gyászír. Üzv. Vuits Lyubomirné sz. Vuits Náda haláláról vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalommal tudatjuk rokonaink, barátaink és ismerőseinkkel, hogy a mi szeretett és felejthetetlen anyánk, leányunk, nővérünk és menyitnk üzv. Vuits Lyubomirné szül. Vuits Náda folyó évi augusztus hó 21-én este fél 12 órakor hosszu és súlyos szenvedés után ifju életének 23 ik évében Zomborban, jobblétre szendeitlt. Drága halottunk hült teteme e hó 23-án délelőtt 9 órakor fog a gör. kel. szerb egyház szertartása szerint a szent Györgyról nevezett templomban beszenteltetni, onnan pedig délben a vasuton Zentára szállitanni és az ottani családi sírboltba örök nyugalomra helyezettetni. Zomborban, 1899. évi augusztus hó 22-én. Legyen örök az emléke! Dr. Vuits János, apja. Vuits szül. Belanovits Julia, anyja. Vuits István, Vuits Bránkó, Vuits Milán, fiverei. Vuits Vera, leánya. Vuits Pál, apósa. Vuits szül. Sztojkovics Helén, anyósa.

Kioszk bérbeadása. Zombor szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező városi parkban levő kioszk-éptlet folyó évi október hó 1-től számítandó 1 évi időtartamra folyó évi szeptember hó 12-én délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében szóbeli és írásbeli árverésen bérbe fog adatni. Miről az árverezni szándékozók azzal értesittettek, hogy az általuk megajánlandó bérösszeg 10%-át az árverés megkezdése előtt a kiküldött bizottság kezeihez lefizetni tartoznak.

Értesítés. A helybeli izraelita népiskolában az 1899/1900. tanévre szóló beiratások augusztus hó 31-én a népiszkola helyiségében d. e. 8 órától 12 ig fognak eszközöltetni.

Tanítói jubileum. A filipovai egyetemes deák-ság találkozósa alkalmából, Filipován, 1899. augusztus hó 26. és 27-én *Turnovszky Sándor* tiszteletére ünnepelet rendez.

25 éves jubileum. Az ő-becei szerb nőegylet 25 éves fennállásának alkalmából augusztus hó 27-én nagy ünnepelet rendez, melyre valamennyi testvéregyletet s a délvidék összes szerb egyesületeit meghívta. Az ünnepelet napján délelőtt hálaadó isteni tiszteletet tartanak, délben pedig diszgyűlés és társasébd lesz. Este nagyszabásu hangverseny lesz a 34. gyalogezred zenekarának közreműködésével. Ezen együletet a leggazdagabb a szerb jótékonyági egyesületek között.

Uj levelezőlapok. Igen csinos kivitelű, izlésesen összeállított valódi szarított virágokkal és pillangókkal díszített uj levelezőlapok vannak városunkban forgalomban. A nagy ügyességgel díszített levelezőlapok a gyűjtők közt általános meglepetést keltettek. A levelezőlapokat Gruda Pál, lapunk kiadóhivatalának gépmestere tervezte és azok forgalomba hozására szabadalmat nyert. Az uj levelezőlapok kizárólag Kollár József zombori könyvkereskedésében kaphatók. A csinos levelezőlapokra felhívjuk a közönség figyelmét.

Pályázat ösztöndíjra. A Bács-Bodrogh vármegyei közs. tanító-egyesület központi választmánya a tulajdonát képező s kezelése alatt álló „Czirfusz Ferenc”-féle alapítványból folyó évi szeptember hó 8-án Zentán tartandó ülésében a II-ik 100 koronás ösztöndíjat folyósítani óhajta, arra nyilvános pályázatot hirdet. Az alapítvány célja: „a vármegye területén működő tanítók vagy tanítónőknek polgári-, közép- esetleg felsőbb iskolát, tanítóképző intézetet, vagy szakiskolát hallgató szorgalmas és jómagaviseletti gyermekének segélyeztetése.” Felhivatnak az erre igényt tartó szülők, hogy gyermekeiknek születési, erkölcsi és az 1898/99 ik tanévri szóló iskolai, saját részükrol pedig illetékességi és vagyoni bélyegtelen bizonyítványokkal felszerelendő kérvényeiket alulírott elnökséghez legkésőbb folyó évi szeptember hó 5-ig küldjék be. A pályázatban vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül a megye területén bármely iskolánál működő — vagy bármely tanító egyesület kötelékébe tartozó tanítók gyermekei is résztvehetnek. Kelt Bezdánban, 1899. augusztus 22. Molnár Ferenc, egyesületi elnök.

Deák Péter színtársulatával még mindig Tatán, az ott ujonan épült nyári szinkörben működik. Az érdeklődést a legújabb színművekkel és operetekkel tartja fűnn. Legújabb színekertül ottan: „A katonák” Thury Zoltán nagy port vert társadalmi színműve, „A teknős béka” a Vígsházban nagy tetszést aratott francia bohózata, Berczik Árpád „Himfy dalai” című remek vígjátéka. Az énekes darabokból: A „Gesák”, „A talmi hercegnő” és a „Görög rabszolga” című legújabb operette-ek. A drámai előadásokban Murányi Juliska, a társulat kitünő drámai hősnője ragyogtatja fényes tehetségét, ritka szépségét és gazdag ruhatarát. Vetekszik vele az elsőségért Palágyi Lajos, közönségünk kedvence. Támogatására vannak Vadász Lajos, Gyárfás Ödön, Deák Péter, Dulich Mariska. Az operette előadások sikerét Pályi Nina, Gyárfásné Lónyai Piroska és Gyárfás Ödön, mint baritonista, biztosítják. A társulat jobb tagjai még: Lorándi tenorista, Bezzak, Perczel Mari, Pachér és Sándori. Deák Péter színtársulatával városunkba november hó közepén vonul be.

Nyugdíjintézet Bezdánban. Még az 1892. évben megalakult Budapestén a magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egylete, mely azt a nemes célt tűzte ki feladatául, hogy a szegény, sors üldözött munkást, iparost, kereskedőt, vagy kisebb hivatalnokot, kikről öregség, vagy munkaképtelenség esetére eddigél csak a jó Isten gondoskodott — ha kihiull reszkető kezeikből életfentartásuk bármilyen néven nevezett eszköze és nem képesek tovább küzdeni a létért, heti aránylag csekély befizetések ellenében nyugdíjban részesíti és ez által megmenti a számtalanszor sajnosan tapasztalt nyomor és végségtől. E humanus intézet napjainkban már mindinkább szélesebb tért hódít magának s alig van város vagy nagyobb község, ahol még nem indítottak volna mozgalmat, ez egyletbe való belépés iránt. Bezdán község józanabb gondolkozásu polgárai is, de különösen az iparos osztály zöme, meghajolt a kor intése előtt és mintegy 100-an beléptek eme nyugdíjintézetbe, megalakítván

ségek támadtak meg mindenfelől; nem segített senki, csak a hatalmas Isten. De ő velünk volt a tél fagyában, a tavasz zivatarában, az uttalan utak pusztaságain. És félév múlva már a világ tiszteletét bírta a magyar. Titáni harcra csodáiról beszélt a világtörténelem. Andort diadalról-diadalra ragadta magával szerencsecsillaga száz meg száz csatán keresztül. Hiszen odahaza egy jó angyal imádkozott érte. Nem igen tudták, hogy hol van. Hol eme, hol ama részében volt az országnak, mindig ott, hol legjobban kellett.

De azért az öreg Hollós Imre uram csak hordta haza az újságot az ő Annuskájának a dicső diadalokról, hol mindenütt még élve látták Andort, most már vitézségéről híres főhadnagyot.

De egyszer csak aztán a sok újságtól nagyon beteg lett az öreg. Leakasztotta a szegéről a puskáját, azt nezegette. Aztán megint az újságra tért vissza... szomoruan mormolá: „Azt izente... elfogyott a regimentje.” Ez aztán nem bagyta nyugodni. Hallani vélte a távolból a csaták dörgését, az ellenség diadalordítását. Nem is tudott elaludni; mintha csak nagydobot vertek volna a fülébe, hogy: „... elfogyott a regimentje.”

— Csak az anyukom élne — dörmögé ilyenkor — nem aggasztana Annusért a gond.

De aztán már egyszer csak nem bírta tovább. Elvitte Annust egy öreg testvérnéjéhez, rábízta azokra; elbagyta a legféltettebb kincsét; azt hazudta ősz fejével, hogy csak egy hétre megy el és ment...

Hiszen „... elfogyott a regimentje.”

A nemzeti dicsőség fénynapjainak egyike kétségkívül Budavár bevétele is, hol a dicsőség örök betűivel írta fel a magyar nemzet s a magyar honvédsereg nagy nevét a történelem halhatatlan lapjaira. A végső rohamra indul a magyar sereg, a harag elkeseredett bátorságával a kétségbeesésűllete védelemmel szemben. A magyar honvédsereg színe-java áll az első sorba; egy eleven ércfal, mely mindent elsöpör, mi útjába áll. Ez elől nincs menekülés, itt csak meghalni lehet. Szóke Andor ott halad az első közt. Irtó rohamjuk előtt nincs ami megálljon. Délcegen nyomul a törmeleken fölfelé; széles kardjáról, melynek éle ki-kivillan a lóporfűtés, mozdulatlan levegőből, alácsépeg a párolgó meleg vér. Mellette egy ősz honvéd törtet előre. Most egy egetrázó dördülés, minő tán a világmólas harsónája lesz, reszketett meg

a levegőt. Egy egész gyilkoló tűztelep szórta vészes lövegeit a támadók felé...

Andor megingott; odarogyott a mellé az ősz honvéd mellé, akinek a kebléből csak ugy patakzott a vér.

— Előre fiam!... börgé az ősz. Andor homlokát pirosra festé kiömlő meleg vére, feje zűgött, de Isten tudja, ezt a hangot a csatazívaj közepett is meghallotta. Egy pillanatra szemük találkozott s mintha uj életet nyert volna, felugrott.

— Hollós Imre uram... áldja meg az Isten!... kiáltá, de szavait elnyelte a diadalordítás; az a feltartóztatlan roham meg őt is ragadta magával tovább, tovább...

Buda tornyain nemzetiszínű zászlót lengetett az éji szellő. A diadal dicsőségétől mámorosau hullámozott a nép az utcákon. Csak ott a romok alatt hallatszott valami nyomasztó hang; haldokló hősök végső sóhajtása. Akikben még volt élet, azokat már bezsállították a kórházakba, a többi ugy maradt ott fekvé, ahogy elesett. Egy leomlott bástya tövében ott fektűt Andor is. Még élt, de meg sem tudott mozdulni. Nem vették észre, halottnak tartották. Nyitott szemmel nézett a csillogos égre. Körötte siri csend uralkodott; csak néha néha hallatszott hozzá a diadal moraja. Ez jól esett lelkének. Tehát még sem hiába vesztette el ifju életét...

Hirtelen egy árnyékot vest észre. Az alak lassan le-lehajolva közeledett. Ugy látszott, a halottakat vizsgálta. Már csak néhány holttest választá el őket egymástól. Andor lebunyta égő szemét; azt hitte halottfosztogatóval van dolga, ki ha észreveszi benne még az élet szikráját, bizonyára nem lesz kegyelmes.

Az alak Andor előtt állott. Testét honvédruba fűdte, mely szépen simulat karcsu természetébe. Most lassan föléje hajolt. A következő pillanatban fájó sikoltással vetette rá magát.

— Andor! édes Andor — libegte. Az ifju felnyitá szemét; azt hitte, hogy már meghalt s most a menyországban van.

— Annus... szerelmem... sóhajtá lassan utolsó erejével, aztán a vér kezdett szájaból ömleni.

Andor nem halt meg. Hét mély sebből vérzett a teste, mégis feléplűt. Hiszen az Annus virrasztott fölűtte!...

együttal a helyi főpénztárt is, mely élén a saját tisztviselőivel most már teljes működésben van. A főpénztár nemrég tartott alakuló gyűlésén egyhangulag és örösi lelkesedéssel, a közintézetben álló Csirszka Konrad, beadási tekintélyes kereskedő, megyebizottsági és iparhatósági biztos urat választotta meg védnökül és elhatározta, hogy öt éven keresztül jegyzőkönyvi kivonattal küldöttség útján értesíti. A mult vasárnap tisztelgette nála Szabadi Antal elnök, Türr Jenő jegyző és Oberreiter Gergely ellenőrből álló küldöttség, mely alkalommal Türr Jenő jegyző leendő beszéd kíséretében nyújtotta át a választásról szóló jegyzőkönyvet, kérve őt arra, hogy fogadja a közbizalom és az őszinte szeretetnek e puritán megnyilvánulását oly szívesen, mint aminő határtalan lelkesedéssel küldő azt felajánlották, mert — ugymond — azok szívből meg vannak győződve arról, hogy e kitüntetésre méltóbb egyént, kinek főleg az ipartjeji terén már amúgy is számos és elévülhetlen érdemei vannak, keresve sem találta volna. Csirszka Konrad a felajánlott védnökségért megragadta szavakkal mond köszönetet, a megítélését örömmel fogadja és biztosította a küldöttséget arról, hogy az egyesületnek paratlanul szép és emberies törekvését mindenkor jóindulatú támogatásban részesíti, végül pedig a kérdéses intézmény bővebb megbeszélése után szívélyesen vett búcsút a megvendégelt küldöttségtől.

A t. szülők figyelmébe. Az iskolai év folyó évi szeptember hó 5-én fél nyolc órakor tartandó ünnepélyes „Veni Sancte” után forja kezdetét venni, van szerencsem a zombori róm. kath. iskolások által folyó évi május hó 13-án tartott gyűlésből köztudomásra hozni a következő megállapodásokat:

a) Beiratkozás. A zomborvárosi róm. kath. mindkét nemű népiskolában — egy a felső népiskola I-ső és II-ik léányosztályában — a tanuló felvétele a jövő iskolai évre szeptember hó 1., 2. és 4-ik napján reggel 9 óráig történik, mely alkalommal minden tanuló szülőjével, vagy annak helyettesével tartozik megjelenni azon osztály helyiségében, melybe rendszerint beiratodik lesz. Ezen beiratkozás alkalmával az 1891. évi 43. t. o. 10. §-a értelmében az országos tanítói nyugdíj- és gyámalap részére minden népoktatási tanintézetbe járó tanköteles gyermek után az illető tanító kezébe fejenként 15 krnyi hozzájárulási díj fizetendő le (eme kötelezettség alól csupán a zárdaiskolákba járó növendékek vevetnek ki). Ugyancsak ezen alkalommal minden tanuló a „Népiskolai rendszabályzat és értesítő”-re 5 kr, az iskolai év folyamán elgyszerítendő ténfa fejeben pedig 10 kr-t tartozik fizetni. Az első osztályba csak oly tanuló vétetnek fel, kik 6-ik életévüket már betöltötték; miért is szükséges, hogy e körülményt az illető tanító előtt születési bizonyítvánnyal igazolják. (Emez igazolványok a lelkesi hivatal által szeptember 1., 2. és 4-ik napján délelőtt 9—12 óráig díjtalanul állítanak ki.) A beiratások az iskola-igazgató felügyelete alatt és ellenőrzése mellett eszközöndök.

A központi fiu- és léányiskolába a belvárosi, felsővárosi és esztervási, vagy a szelencsei városrészből a szatpári ut végétől a „Tigris” vendéglőn túl egész az özevgy Csihásné urnó házáig, azután a „Fehér galamb” kocsmától a polgári kaszinóig és ezen saroktól az apatini ut baloldalán levő sorházakban, végül az Apolló-, Arpad-, barát-, madár-, liszt-, orgona- és kalap-utcákban lakó első és második osztály, továbbá a narmadik osztálytól kezdve a város bármely részében lakó tanköteles róm. kath. és helvét vagy evangélikus vallású tanuló feltétlenül: — más vallásfelekezeti helybeli, vagy általában vidéki tanköteles gyermekek pedig csak azon esetre vehetők fel, ha azt az egyes osztályok ternagysága megengedi. A szelencsei városrészen fennjelzett utainak kivételével minden egyéb ottani I-ső és II-ik osztályú tanköteles a szelencsei iskolába, a bánáti városrészen lakók pedig a bánáti osztályokba lesnek felvéve.

b) Tandij. Az összes népiskolákban (ide értve az apácák vezetése alatti két felső léányosztályt is) azon róm. kath. és protestáns gyermekekre nézve, kiknek szülői, vagy ezek nem letében gyámjai állandoan, vagy hivatalos állásuknál fogva bár ideiglenesen is e város területén laknak és személyes kereseti adójukat Zomborban fizetik, vagy a közös hadsereg, honvédség és csendőrség tényleges, illetve nyugdíjas állományához tartoznak, az oktatás ingyenes; ellenben a vidékiek, tekintet nélkül a vallásra, vagy a helybeli görög keleti és izraelita vallású tanuló után a népiskola 6 osztályában egyenkint 10 frtnyi évi tandij — és pedig szept. 1-én és febr. 1-én öt-öt frtnyi előleges részletként — fizetendő a kath. iskolásokéi pénztárnok kezébe, kinek nyugtája azután az illető tanítónál bemutatandó lesz. — A felső népiskola I-ső és II-ik léányosztályába iratkozó gör. ke. és izr. vallású tanuló 20 frtnyi évi tandiját fizetnek; és pedig szept. elején és febr. 1-én 10—10 frtos előleges részletekben. — Azon növendékek, kik után a köteles tandij a jelzett napokon pontosan be nem fizetettik, az iskolából azonnal és feltétlenül eltávolítandók. Megjegyezzük még, hogy miután a gör. ke. és izr. vallású tanuló csak feltételesan, vagyis csak azon esetben vétetnek fel, ha ezt a tanterem nagysága megengedi: ennek következtében ezek beiratkozása csak szept. 7. és 8-ik napján fogadtatik el.

c) Óvoda. Az apácák vezetése alatt levő kisdudóvoda a rendelkezésre álló két óvodai terem nagyságához képest első sorban az 5 éves, azután a 4 éves, végre a 3 éves róm. kath. helybeli mindkét nembeli gyermekek vétetnek fel, szintén az iskola-igazgatónak felügyelete és ellenőrzése mellett; más vallású vagy vidéki gyermekek pedig csak azon esetre, ha ezt a két tanterem nagysága megengedi.

A kisdudóvoda járó minden gyermek után havonként előre 1 frtnyi díj fizetendő az óvoda vezetőjénél, ki azt összegezve, az iskolapénztár kezelőjének nyugta mellett beszedi. Azon gyermekek, kik után az óvodai díj évközben előre le nem fizetettik, az óvodából azonnal haza küldendők.

Ezen óvodai díj alól felmentetik azon 30 szegény gyermek, kiknek az egyházvédmérség a zombori magyar jótékony nőgyűlés kérésére ingynehelyet engedélyezett. Ezek szülői szegénységüket a városi tanács által kiállítandó szegénységi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni s e gyermekek közül is előbb az 5 éves, azután a 4 éves és végre a 3 éves róm. kath. mindkét nembeli gyermekek fognak a jelentkezési sorrend szerint felvétetni. — Fejér Gyula s. k., apát-plébános, igazgató.

Téli kikötő Ó-Becsén. A Ferenc-csatorna tiszai torkolatának áthelyezésével egyidejűleg Ó-Becsén nagy arányú téli kikötőt és rakodópartot építettek. A téli kikötőbe egy a Tisza felől, mint a csatorna felől zsilipen kell a jároműveknek áthaladni. A zsilipelésért s a téli kikötő használatáért, valamint a rakodásért nagyjából ugyanazokat az illetékeket szedik be, melyek a bajai és sugovicsai téli kikötőben és rakodón hasonló teljesítményekért érvényben vannak. Az ó-becsei téli kikötőt s rakodót már legközelebb átadják a forgalomnak. Ez az új létesítmény nem kis mértékben fog hozzájárulni legrégibb mesterséges vízi utunk teljesítményképességének növeléséhez.

Halálos baleset. Mélykútról írják: A mult héten több kis gyermek játszott együtt egy homokdomb alatt. A gyermekek vígan voltak, dobálták egymást homokkal, nem is sejtve azt, hogy mily nagy veszedelem van készülőben. Játékközben egyszerre egy nagy földtömeg lecsuszott a partról és az ott levő 6 éves kis Kristóf Pált maga alá temette. A kis fiuk megrémülve futottak széjjel, egy darabig nézték a homoktömeget, miközben észrevették, hogy egyik társuk hiányzik. Azt hitték elfutott, de miután pár perc alatt nem futottat olyan távolra, hogy meg ne láthattak volna, rosszat sejtve, értesítették a kis fiu apját a történetéről, a ki azonnal a helyszínére futott és a mentéshez fogott. A mint a homoknak nagy részét széjjel hánnyta, megpillantotta a kis fiu fejét, de már biába volt minden mentés, a szerencsétlen gyermek szörnyet halt. Végre eltávolította a homokot, de már a kis fiu élettelen testét emelhetette fel. Az esetről azonnal jelentést tettek a szolgabírósnak és a szabadkai kir. ügyészségnek. A szerencsétlenül járt kis fiu holttestét hivatalos boncolás után elmentették nagy részét mellett.

Tájékoztató a zombori felső keresk. iskolába való felvételre nézve. A zombori felső keresk. iskolában az előjegyzés, miután egy-egy osztályba csak 40 tanuló vehető fel, már az iskolai szűnőidő folyamán történik; ez alkalommal fizetendő: beiratási díj címén 2 frt, az ifj. könyvtár részére 1 frt és az év végén kiadandó Értesítőre 50 kr, összesen 3 frt 50 kr. A rendes felvételt szeptember hó 1., 2. és 3-án, mindenkor d. e. 9—12 óráig végeztük. Tandij a zombori illetőségű tanulóknak nézve 10, a vidékieknek nézve pedig 15 frt. Szegénysorsu, jeles előmenetelt felmutató tanuló kivétel nélkül, tandijmentességben részesülnek, sőt tankönyvekkel is ingyen láttnak el. A felső keresk. iskola (keresk. akadémia) három évfolyamból áll; az első évfolyamba (alsó oszt.) oly tanuló vehető fel, akik a gymnasium, reál, vagy polgári iskola IV. osztályát sikerrel végezték el. A harmadik évfolyam (felső oszt.) tanuló a tanév végén a vallás- és közokt. és a keresk. miniszterek biztosa jelenlétében értegségi vizsgálatot tesznek, amely formális kvalifikáció tekintetében egyenlő a középiskoláival. Minden egyébre, nemkülömben a tanuló elhelyezésére nézve is készséggel ad felvilágosítást az igazgatóság.

Testvérek harca. Nagyboldogasszony napján az ó-becsei sörházban a róm. kath. kör táncvigalmán Sági József és István (Gergely fia) és Bálint József borsos egy leány miatt összeszólkoztak. A két testvér sörös poharakkal támadt egymásra, Bálint ki békéltetni akarta őket, szintén sörös pohárral bizonyította az ő igazát. A borsalmas pohárral azzal végződött, hogy a sulyosan sértelket kocsin kellett haza szállítani. A testvéreknek csak a csendőrség volt képes véget vetni.

Sörház bérbeadása. Zombor szab. kir. város tanácsa közhihré teszi, hogy a város tulajdonát képező ugynevezett sörház-épület a benne levő s a város tulajdonát képező felszerelésekkel együtt 1899. évi november hó 1-től számított egymásután következő 6 évre a városba tanácsmértében folyó évi szeptember hó 13-án délelőtt 11 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbe adatni fog. Árverezni szándékozik tartoznak a kiállítás ár 10 %-át, 101 frtot a bizottság kezébe az árverés megkezdése előtt letenni. A részletes feltételek a délelőtti hivatalos órák alatt Latinovits tanácsnoknál betekintendők.

Munkások kerestetnek Horvátországban. Horvát-Szlavonország számos gyárában, erdészeti favagyójában és uradalmaiban nagy a hiány munkásokban. Több száz munkást keresnek most az északi ipar- és kereskedelmi bank révén. A kik a szomszéd társországokba óhajtanak elszegődni, azok forduljanak Plavits A. Miklóshoz, az északi ipar- és kereskedelmi kamara titkárához, a ki a kellő felvilágosítással szolgál a munkát keresőknek.

Gyilkosság a tanyán. A bűn és erkölcsellenesség mindennap veszedelmesebbé tért hódít magának. Az apa nem tudja, hogy melyik pillanatban veszi el életét tulajdon fia, ki másnak életét a véres verekedésben szerzett néhány garasért képes kioltani. Az elvetemültségnek egy véres esete történt O-Kanizsán. Folyó hó 18-án Bata József ó kanizsai lakos az apját, az amúgy is tehetetlen öreget, Bata Mátyást, édes anyjának és feleségének szemeláttára vadállati kegyetlenséggel meggyilkolta. Az öreg Bata Mátyás a fenti napon délelőtt 7 m. buzát vitt be O-Kanizsára Weisberger Ignác gabonakereskedőhöz, hogy annak árán a szükségeseket beszeresse. Fia, Bata József feleséges ember volt ugyan, de apjával közös háztartásban élt, közösen gazdálkodtak, mindazonáltal az öreg nem sokat bízott a fiában, mert egy kissé iszákos és költekező is volt. A mikor az öreg a gabonát lerakta, kiszámították az árat, de a mikor fizetésre került a sor, legnagyobb meglepetésére egy kötelezényt mutatott elő a gabonakereskedő, a melyben az foglaltatott, hogy Bata József még a mult év augusztus 8-án előre felvette a pénzt az ezen évben szállítandó gabonára. Az öreg tiltakozott s nem akarta elismerni az adósságot, de a kereskedő nem adta ki a gabonát. Az öreg zsörtölődve ment ki a tanyára, a hol éppen ebédnél ülő feleségét és fiát szidalmazta, hogy az ő tudtán kívül jószágokat, gabonát adnak el s a pénzzel nem számolnak be. Az erős szóváltás hevében az apa felkapott valami kezeltgyében levő tárgyat s azt a fiához vágta. A különben csendes, de minden ízében gaz fiu erre felugrott az asztaltól s a kezében levő késsel több szurást ejtett az apa fején. Az öreg menekülni akart, de néhány méternyire mehetett csak, a fia odarohant s az állcsontját az egyik fültől a másikig átvágta. Az apa erre összeesett. Ekkor a fiu a fejszurás alkalmával eltört késsel addig vágta el apja nyakát, míg egy in tartotta, azután véreben hagyva a halottat, mint a ki jól végezte a dolgot, befogott a kocsiába s a városba bajtolt, hol az előjárásnál jelentkezett. Itt azután a rendőrség letartóztatta. Az egész jelenetet szó nélkül végignézte az édes anyja, Bata Mátyás hites felesége s menyje, a gyilkosnak felesége, kik mintha birkát vágta volna le, megtisztították a vértől, ruhája zsebébe egy tveg pálnkát s egy nagy bicskát raktak, hogy a hatóságot félrevezessék. Az eset azonnal az ó-kanizsai csendőrség tudomására jött, megjelentek a helyszínen, kihallgatták a bűnös füt, feleségét és édesanyját, azután mindhárom letartóztatták és a szabadkai törvényszék börtönébe szállították.

Furfangos lótolvajok. Egymást érik a különöz lólopások, még pedig a legnagyobb furfanggal. Gruity Jevrem ó-becsei lakos a legutóbbi szent-tamási vásárra felhajtott egy 280 frtos lovat. Egyszer csak oda-vetődik egy kupec, 280 frtért megalkuszik a lóra, 5 frt foglalót is ad s aztán a gazdával elmegy a passzusát kiváltani. Mikor már a passzus a kezében volt, egy rossz gebét vezet a gazda elé s kéri, hogy míg ő a lovat megpróbálja, tartaná a gebét. Nagyból biztonsgára jött, megjelentek a helyszínen, kihallgatták a bűnös füt, feleségét és édesanyját, azután mindhárom letartóztatták és a szabadkai törvényszék börtönébe szállították.

menne vele, segítene alkudni, mivel a kinek részére a lovakat venné, az nem akar alkudni. Megkezdődik az alku a két gebére és 60 frtban meg is egyeznek. Ekkor a kupec odaforul a gazdához s kéri, hogy míg az ur megérkezik, fizesse ki a lovakat. A mit sem sejtő gazda kifizeti. A kupec a passzusokat elviszi átiratni s addig a lovakat Gágyity kocsihoz kötötték. Mikor visszatér, azt mondja, hogy most az ő lovat próbálják meg, míg az a bizonyos ur megérkezik. A passzusok átadják Gágyitynak, a lovat befogja és úgy elhajtattott vele, hogy azóta vissza sem tért. Gágyity ekkor tudta, hogy be van csapva. Megnézi a két gebé passzusát s szörnyülködve látja, hogy azok az ő nevére lettek kiállítva. A 350 frtos ló helyett 60 frtos két gebével tért haza. A nyomok mindkét esetben Szabadka felé irányulnak.

Budapest—Páris. Már csak néhány hónap választ el a párisi kiállítástól, azért ki ne gondolkoznék már most azon, hogy miképpen jussunk Párisba, azokra a nagy napokra, amelyeknek fénye, ragyogása káprázta fogja ejteni Európával együtt az egész világot. Minket magyarokat még egyéb is vezet, amikor a franciák nagy ünnepeire gondolunk: a revanche. Ők eljöttek emelni ragyogását a mi ezredéves nemzeti ünneplünknek, mi kimegyünk hozzájuk, viszonzni barátságukat, visszadni lelkesedéstket. Azokat, akiknek már eddig is gondot okozott a kirándulás módja, bizonyára kellemesen fogja meglepni néhány uri ember prospektusa, amely a magyarokat társas kirándulásra szólítja fel. Nem afféle megszokott társas kirándulásról van szó, amilyeneket egyik-másik vállalat most is hirdet és amely megoldottan hiszi feladatát azzal, hogy az utast Párisba szállította és ott neki étkezési utalványt ad egyetlen vendéglőre, hanem egy nagy nemzeti megnyilatkozásról, visszadani a magyarságot. A mozgalom élén Thoroczky Viktor báró és Dessewffy Arisztid képviselőházi titkár áll, a vállalat tervezője és igazgatója pedig Somogyi Nándor. A kirándulás prospektusa, eltekintve attól, hogy a mozgalom nagy részben jótékony célt is szolgál, rövid idő alatt rendkívül népszerűsége telt szert. A nagyszabású tervezetnek az a rövid extractuma, hogy aki most előre bejelenti részvételét a kirándulásban, az 25 frt előfizetéssel biztosíthatja helyét, a hátralevő összeget pedig 1900. évi március haváig fizetheti, vagy pedig a fenti időpontig tetszés szerinti részletekben törlesztheti a részvételi díjat. Ezért az összegért részese a tizenegy napig tartó nagyszabású kirándulásnak. Párisban nyolc teljes napot tölt a kiránduló, megnézve a francia főváros látványosságát, historiai nevezetességeit s minden képzeltelhető költséget a rendezőség fedez, úgy hogy egészen penztelentül is neki batorodhatik az utnak. Más vállalkozásoknál ezen kedvezményt nincs meg, mert ezek sem a fogadtatásról, sem a fogadtatásról, sem szakaszról vezetés, sem estélyek, ünnepek, színház vagy mulatók jegyeiről nem gondoskodnak, hanem mindent saját magának kell megszerezni, ha tudja. Bajos elmondani azt a számtalan kedvezményt, melyet a rendező bizottság a kirándulóknak nyújt, de a prospektus minden pontja csak megnyugvással töltheti el a magyar közönséget az iránt, hogy olyan erkölcsi alapon álló mozgalomról van szó, amelyet minden magyar ember fel fog karolni. A befizetések a Budapest belvárosi takarékpénztárhoz intézendők, mely a rendező bizottság ellenőrzése mellett maga kezeli a beérkezett pénzeket; ha pedig valaki a kirándulásban akadályozva van, a maga részét másra is átruházhatja, vagy kívánatra a pénzt is visszakapja. Az interkaláris kamatok s a bizottság rendelkezésére álló jövedelem a kultuszminiszter rendelkezésére bocsátatik közművelődési célokra. Így tehát a szegényebb sorsu ember is hozzájut ahhoz, hogy részt vegyen a világra szóló eseményben s ezáltal a magyarság olyan imponzánisan fejezheti ki lelkesedését a franciák iránt, ahogyan az irántunk az ő részüktről olyan sokszor megnyilatkozott. Somogyi Nándor, a vállalat tervezője és igazgatója, aki a rendező bizottsággal együtt rendkívül nagy tevékenységet fejt ki a nagyszabású mozgalom sikere érdekében, készséggel nyújt felvilágosítást az érdeklődőknek.

Szerkesztői üzenetek.

Vivanti Versei minden kritikán alul állanak.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

7448. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

A Paraga községben üresedésben levő s évi 20 frt fizetéssel s minden születés alkalmával a felek által fizetendő 2 frtnyi díjjal egybekötött szállásnézői állásra ezenel pályázatot hirdetvén, felhivom a pályázni óhajtokat, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó hó 30-ig** annál is inkább betérjeszszék, mert a későn érkezők figyelembe vétetni nem fognak. N.-Palánkán, 1899. évi augusztus hó 12-én.

Hipp Dezső,
főszolgabíró.

Tanonc felvétetik.

Egy jó házból való fiu tanonc felvétetik **Tantner Ottó** cukrászdájában.

Hirdetmény.

Turia községben lemondás folytán megüresedett irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek. Ezen állással egybekötött javadalmazás évi 400 frt előleges havi részletekben. A folyamodókat figyelmeztetem, hogy kérvényüket alulírott hivatalhoz szeptember hó 5-ig annál is inkább nyujtsák be, mert a későn érkezett folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

Ó-Becse, 1899. augusztus hó 19.

Dr. Kovacsits,
szolgabíró.

**Apatinban egy uri családnál
1-2 tanuló teljes ellátásban részesülhet. — Cim a kiadóhivatalban.**

1463. kig. 1899.

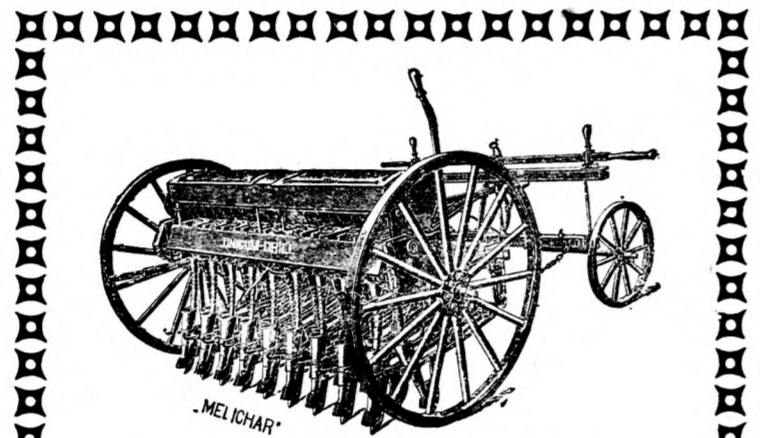
Hirdetmény.

Veprovác község képviselőtestülete a község belterületének rendezését, a község belterülete és a külterületek közti határvonalnak megállapítását és a volt kincstári birtok határvonalának megállapítását, továbbá a község határvonalának kitűzését elhatározván, felhívataknak a munkálatokat elvállalni kívánó mérnök urak, hogy ajánlataikat alulírt községi elöljárósághoz **folyo évi szeptember hó 10. napjáig** benyujtani sziveskedjenek.

Veprovác, 1899. augusztus 18 án.

2-2

AZ ELŐLJÁRÓSÁG.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközöség becses tudomására hozni, miszerint a **Melichár-féle** szabadalmazott és a kontinensen legjobbnak elismert és legelterjedtebb

Unicum Drill sorvetőgépek

kizárólagos képviselétét Bács-Bodrogh megye területére elnyertem és ezekből úgy **bajai**, valamint **bács-kulai**, **titeli** és **ó-becsei** üzleteimben állandóan nagyobb raktárt tartva, lehetővé tevé ezzel az azonnali legmondosabb kiszolgálást.

Az **Unicum sorvetőgépek** előnyei más vetőgépek felett ma már annyira ismeretesek, hogy azokat külön kiemelési szüksegtelen, ugyanazért is azon tiszteletteljes kérelemmel fordulok az igen tisztelt gazdaközöséghez, sziveskedjék becses rendelmenyeivel engem bizalommal felkeresni és én előre is biztosítom a legmondosabb kiszolgálásról.

Árjegyzékkel és árajánlással szivesen szolgál

SZÜCS ÖDÖN

*-19 mezőgazdasági gépgyára **Baján.**

2249. sz. kig. 1899.

Hirdetmény.

A melylyel Bezdán község elöljárósága meghirdeti azt, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező 1372 kat. hold területű nagyszigetet, a melyből 1008 kat. hold 2 holdas darabokban szántóföldekül elkülönítetten is ki van mérve (parcellirt), e folyó évi október hó 5-ik napjától kezdődő 3 egymásután következő évre haszonbérbe adja és pedig a szántóföldeket darabról-darabra menve megkezdi **folyo hó 24-ik napján déltűn 2 órakor** s folytatja az időjárás és körülmények szerint későbbi napokon.

Zárt irásbeli ajánlatokat is elfogad a község folyó hó 31-ik napjának déli 12 órájáig akár az egészre, akár egyes dűlőkre, akár kisebb területekre is, a melyekhez a megajánlott haszonbérnek 10%-ka csatolandó bántépénztől készpénzben.

A használat tetszés szerinti, a védgát s melléke azonban csak a vizjogi törvény rendelkezései szerint hasznosítható.

A folyó évben legeltetésű kiadott területrészt csak a jövő év március hó 19. napján veheti a bérlő birtokba. A vesszős és erdőterület úgy a védgáton kívül, mint azon belül és a fokok partjain erdősítés és vesszőszaporítás céljából a község használatában marad, ugyszintén a szántóföldeket szegélyező fák is.

Az előző 6 év haszonbérre évi 22,000 forint körül forgott. A buza és zab tarlóföldek azonnal birtokba vehetők. Kelt Bezdánban, 1899. évi augusztus hó 21-én.

Bosnyák János,
jegyző.

3-2

Balla Ferenc,
bíró.

Ritka alkalmi vétel mig készletem tart.
Valódi angol Helikal Premier, Stiria, Kayser, Seidl Nauman Coupír

Kerékpárjaimat

bámulatos olesón adom, mig a készletem tart.

*-8 Két évi jótállás.

TELSCH GÁSPAR,
kerékpár-raktára és mechanikai műintézete
ZOMBOR.

Két jó házból való fiu az iskolai évadra teljes ellátásra elvállaltatik. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

2. szám.
btsz. 1899.

Hirdetmény.

A titeli kir. járásbíróóság mint telegkönyvi hatóság 1899. évi aug. hó 1-ső napján 8464. szám alatt kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közölni teszi, hogy Alsó Kovil községre és Kovil zárdára vonatkozólag az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII., az 1891. XVI. t. cikkkek az 1897. évi 47,532 számú igazságügyminiszteri Utasítás értelmében szerkesztendő telegkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a helyszini eljárás nevezett községben **1899. évi szeptember hó 4-ik napján** fog kezdődni.

A kitűzött határnapon a telegkönyvi és kataszteri birtokrészletek azonosítása veszi kezdetét. Az a határnap, amelyen a betétszerkesztő bizottság a helyszinén a további teendőket megkezdi, a községi elöljárósággal külön fog közölni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, akik az eddig vezetett telegkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívának tenni, hogy a bizottság előtt annak idején jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely telegkönyvezett ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telegkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telegkönyvi hatóságához intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telegkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telegkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telegkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átíratásra az 1886. XXIX. t. c. 15-18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5, 6, 7. és 9. § ai értelmében szükséges adatokat meg-szerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy a telegkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa; mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek;

3. azok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van telegkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jog törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek; és

4. azok, akiknek javára zálogjog, bérleti vagy haszonbérleti jog az 1859 évet megelőző elsőbbséggel van telegkönyvileg bejegyezve, hogy eme joguknak a szerkesztendő telegkönyvi betétekbe való átvitele iránti kívánságukat a jelen hirdetménynek a hivatalos lapban harmadszori közzétételétől számított 50 napon belül vagy a telegkönyvi hatóságnál bélyegtelenül beadott kérvénnyel, vagy a betétszerkesztő bizottságnál a helyszinén szóval jelentsék be, mivel ellenesetben a kérdéses jogok elvűlteknek tekintetvén, azok a telegkönyvi betétekbe át nem fognak vitetni.

Kelt Titelen, 1899. évi augusztus hó 10-én.

Lévay Antal,
btsz. tkvvezető.

Jankó Antal,
3-1 kir. albiró.

1097. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Tiszakálmánfalva községnek lemondás folytán megüresedett 2 (kettő) községi gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik és felhívataknak mindazok, a kik ezen állásokra pályázni óhajtanak, hogy a községi rendőrségről alkotott szabályrendelet értelmében felerjesztett kérvényeiket, melyben feddhetlen előéletüket erkölcsi bizonyítványval és egészséges testalkatukat orvosi bizonyítványval igazolni tartoznak — alulírt elöljáróságnál **folyo évi augusztus hó 31-ik napjáig** nyujtsák be.

Kiszolgált csendőröknek, vagy igazolványos altiszteknék előny adatik.

A 24. életév betöltése és az 50 éven alóli kor, valamint a magyar nyelv szó és írásbeli, mig a német nyelvnek szóbeli tudása is megkívánatik.

A községi rendőrök járandósága egyenként évi 240 frt havi utólagos részletekben kiszolgáltatandó készpénzfűtés, teljes egyenruha és felszerelés.

Tiszakálmánfalván, 1899. évi augusztus 14.

Weininger Mihály,
jegyző.

Wurtz János,
3-3 bíró.

Keil-féle padló-fénymáz,
Keil-féle fehér mosdóasztal-fénymáz 45 kr.
Keil-féle parkett-fénymáz 45 kr.
Keil-féle aranykeret-lakk 20 kr.

8-2

Kizárólag kapható:
ifj. Heindlhofer Róbert
kereskedésében, **ZOMBORBAN.**

7331. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács Bodrogh vármegye újvidéki járásban bekebelezett O-Futtak községben lemondás folytán megüresedett irnoki állás betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek.

Felbívom mindazokat, kik ezen előleges havi részletekben fizetendő 360 frt évi fizetéssel egybekötött irnoki állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo évi szeptember hó 5-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkezetteket figyelembe venni nem fogom.

Imittén megjegyzem, hogy a szerb és német nyelvet tudók előnyben részesülnek.

Újvidék, 1899. évi augusztus hó 23 án.

M E Z E Y,
szolgabíró.

3-1

Bátorkodunk tisztelettel értesíteni, hogy **UJVIDÉKEN,**
Petőfi-utca 38. szám alatt
nagy raktárt nyitottunk, melyben mindennemű gyártmányunkból

állandó gépkiallítást

tartunk és kérjük, sziveskedjék **gazdasági gépekben** beálló szüksegletei végett bizalommal képviselőnkhez **BAYER FERENCZ** urhoz (Újvidék, Petőfi utca 38. sz.) fordulni. Budapest, 1899. június hóban.

Kiváló tisztelettel
HOFHERR és SCHRANTZ.

12-11